

syn. Jeg ønsker kun at komme med nogle faa Bemærkninger tilbage til den Parallelisering af Forholdet nu og i 1877, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) atter idag berørte, idet han nemlig gjorde gjældende, at man dengang skulde have opgivet Forsøget i Udvalget paa at gennemføre Finantsloven for 1877—78. Dette er ganske rigtig Tilfældet, men jeg maa gjøre opmærksom paa, hvad der var Grunden, fordi det netop belyser Forskjellen fra dengang til nu. Grunden var Erkjendelsen af, at Gjennemførelsen af Finantsloven for 1877—78 hverken i det Dieblif eller senere kunde have Udsigt til at lykkes, fordi en Finantslov under alle Omstændigheder vilde komme til at dække over det hele Finantsaar, ogsaa for dets provisoriske Halvdel. Det var en Omstændighed ved det Finantsaar, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) allerede har peget hen til, men som jeg paany maa minde om, fordi, jeg gjentager det, netop dette viser Forskjellen mellem nu og dengang. Dengang havde vi altsaa ingen Udsigt til, at der hverken paa det Tidspunkt kunde føres eller senere kunde komme noget Tidspunkt, hvorpaa det var lettere at føre den samlede Finantslov igjennem. Nu derimod er Forskjellen saa isinesaldende, at det forekommer mig at være forunderligt, at ikke ærede Medlemmer kunne se den ganske anderledes tydelig, og at navnlig den sidste ærede Taler (Goss) kunde blive ved at gjentage, at Forholdene ved Samlingens Begyndelse vare uforandret de samme; Omstændighederne vare uforandret de samme, som vi havde, da vi behandlede Finantslovsforslaget sidste Sommer. Det er vitterlig ikke Tilfældet; de ere væsentlig forandrede og ville væsentlig være forandrede for hver Maaned, der gaar af indeværende Finantsaar, og hvorfor? Fordi netop Tvistepunkterne, hvorom det dreiede sig i Sommer ved Finantslovens Behandling, falde bort Stykke for Stykke, efter som Maanederne af Finantsaaret gaa. Ærede Medlemmer maa erindre, hvad det var for Hovedtvistepunkter, der kæmpedes om: Pantseksbet, Torpedobaabene, Dyrtidstillæget og Universitetet. Af disse Tvistepunkter ere dog vitterlig, og det maa jo Alle erkjende, de tre salbne bort af sig selv og vare tilbets allerede bortfaldne ved Samlingens Begyndelse, idet man fra alle Sider har den Erfaring, at de ikke kunne gennemføres efter den midlertidige Finantslov. Der var altsaa Rimelighed for at kunne forudsætte Muligheden af, at det andet Thing i Erkjendelsen af, at disse Punkter ikke under den midlertidige Finantslov kunde gennemføres, maatte have været villigere til under Behandlingen af det samlede Finantslovsforslag for Finantsaaret at stille sig anderledes

end tidligere. Jeg indrømmer, som jeg allerede hentydede til igaar, at der er eet Tvistepunkt tilbage, som den høitærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet har Vren af at have opstillet og fastholdt. Jeg frygter, det vilde blive nok en Anstødssten for en saadan Overenskomst, men jeg tør ikke have nogen afgjort Mening derom; det er af den Slags Ting, som ere henstillede som Muligheder, men om hvilke man dog under ingen Omstændigheder kan gjentage Paastanden om, at Omstændighederne virkelig nu ere uforandret de samme som i Sommer, og naar det ikke er Tilfældet, ser jeg ikke, hvorpaa man baserer den Opfattelse, at det er tilladeligt at opgive Forsøg paa at tilveiebringe en endelig Finantslov for Finantsaaret, naar Ingen, hverken den høitærede Finantsminister, dette Thing eller det andet Thing, har nogen Grund eller kan angive nogen fyldestgjørende Grund for Paastanden om, at det var umuligt at tilveiebringe en ordinær Finantslov.

Tauber: Det er naturligt, at den Diskussion, der nu har fundet Sted mellem ærede Medlemmer fra høire Side, har optaget Interessen saaledes, at de Spørgsmaal, som jeg og andre Medlemmer fremdrog i Begyndelsen af forrige Møde, ere paa en Maade trængte i Baggrunden. Jeg kunde søle mig fristet til at gjøre nogle Bemærkninger ligeoverfor de Synspunkter, fra hvilke man har yttret sig under den sidste Del af Debatten, og navnlig overfor det ærede Medlem fra Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) kunde jeg søle mig opfordret til at bemærke, at jeg tror dog, at han har i noget for høi Grad betonet den formelle Side af Sagen med Tilfidesættelse af den reelle Side. Den reelle Side af Sagen har ganske sikkert sin Betydning, og den har stor Betydning netop paa en Tid, hvor man, jeg vil ikke sige stærkt tilfidesætter Formerne og kommer bort fra Formerne, men hvor dog ialtsald Formerne danne for en væsentlig Del Stridspunkter og det Stridspunkter, under Kampen om hvilke tillige Striden om Realiteten nødvendig maa føres. Saaledes er Forholdet for Diebliffet i denne Sag, og i det Hele taget er Forholdet det, at Formerne faae en større Betydning, end de i og for sig vilde have; men forøvrigt tillægger jeg naturligvis altid Formerne en saadan Betydning, at man bør undgaa at overtræde dem. Foraaavidt kan jeg naturligvis være enig med det ærede Medlem, naar han har fremdraget den formelle Side af denne Sag saa stærkt; men han drog ikke i tilstrækkelig Grad, forekommer det mig, Konsekventerne af sine Udtalelser. De burde have ført ham til at sige, at det ikke blot var en formel